

TLAČOVÁ SPRÁVA

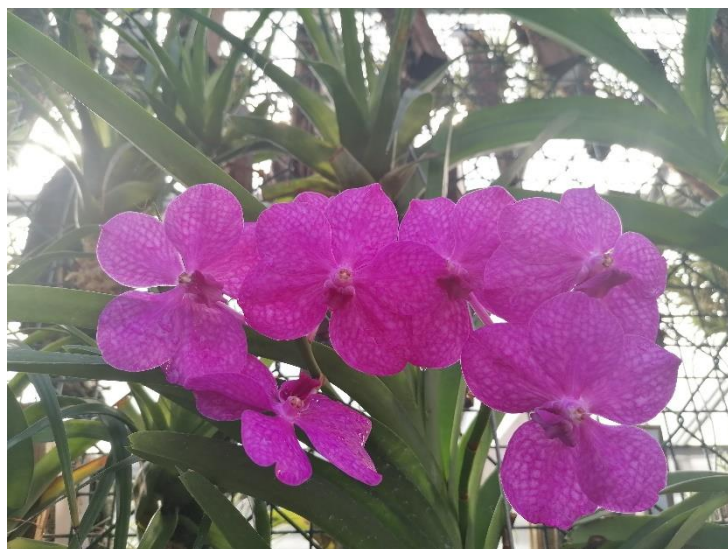

Košice 21. február 2024

Jediná výstava orchideí na Slovensku už čoskoro začne v Botanickej záhrade UPJŠ

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ) pripravila pre verejnosť ďalšiu výstavu Orchidey – skvosty v ríši rastlín. Tentokrát svojim návštevníkom predstaví viac ako 700 jedincov, predovšetkým druhy a kultivary rodov lišajovec, vanda, cymbídium, dendróbium, črievičkovec. Zaujímavosťou si ich môžu prezrieť od 23. februára do 10. marca 2024 v skleníkoch botanickej záhrady na Mánesovej 23 denne od 9. do 17. hod. Výstava bude zároveň doplnená predajom orchideí vo vestibule budovy záhrady.

Orchidey vynikajú viacerými vlastnosťami, nájdeme ich takmer v každom biotope na Zemi od tropických oblastí až po mierne pásma s výnimkou ľadovcov. Návštevníci ich môžu ľahko odlíšiť od iných rastlín na výstave práve tým, že vytvárajú typický, súmerný kvet so špeciálnym usporiadaním jednotlivých častí. Orchidey sú zaujímavé aj inými zvláštnosťami. „Aj keď celá čelad' Orchideaceae – vstavačovité dostala pomenovanie podľa

mena orchidey mierneho pásma *Orchis* – vstavač, ide o malý paradox, keďže väčšina orchideí žije v tropických oblastiach a úplne odlišným spôsobom ako spomínaný vstavač. Orchidey mierneho pásma sú rastliny žijúce na zemi, terestricky na rozdiel od väčšiny tropických orchideí,

ktoré žijú epifytickým spôsobom, teda prichytené vysoko na stromoch. Medzi výnimočné epifytické orchidey, zastúpené aj u nás na výstave, patria rastliny rodu *Vanda*. Pochádzajú z juhovýchodnej Indie až južnej Číny a zaujmú svojím sfarbením v rôznych odtieňoch modrej a purpurovej s tmavšou mozaikovitou kresbou,“ vysvetľuje riaditeľ Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach **prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD.**

Netradičnou charakteristikou, ktorá sa objasnila až začiatkom 20. storočia a neskôr sa začala využívať pri komerčnom pestovaní orchideí, je vzťah medzi klíčením semien orchideí a hubami, resp. ich produktmi. „Semená orchideí totiž nemajú vyživovacie pletivo, tzv. endosperm, ktorý je potrebným zdrojom výživy semenáčikov pre ich rast dokiaľ nezačnú sami profitovať z fotosyntézy. Semená orchideí sú preto veľmi malé, jemné až práškovité, ale vytvárajú sa v obrovskom množstve. Veľkosť a množstvo semien týchto rastlín sme si isto mnohí preverili na vanilke – orchidei, ktorej fermentovaný plod, tobolku, poznáme a používame ako obľúbené korenie,“ objasňuje vedúca Oddelenia tropickej a subtropickej flóry Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach **RNDr. Valéria Kocová, PhD.**

Okrem pestrosti farieb a veľkostí kvetov rôznych druhov či kultivarov orchideí sa budú môcť návštevníci pokochať aj voňajúcimi skvostami. „Jednou z orchideí, ktorej sladká vôňa pripomína zmes púdro a ruží je *Pescatoria dayana*. Ide o epifytickú orchideu pochádzajúcu z vlhkých tropických oblastí Panamy, Ekvádoru a Kolumbie. Jej voňavé kvety dorastajú do veľkosti 7 centimetrov, sú voskovité a dlhotrváce,“ dopĺňa a na výstavu srdečne pozýva **prof. Mártonfi**. Okrem všetkých týchto zaujímavostí bude tohtoročná výstava obohatená aj o spoluprácu botanickej záhrady so Strednou odbornou školou poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Košiciach, jej talentovaní študenti pripraví živé dekorácie vo výstavnej vitríne umiestnenej vo vestibule budovy.

Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach

Botanická záhrada ako výskumné a pedagogické pracovisko Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach patrí medzi tri slovenské univerzitné botanické záhrady, pričom jej rozlohou, ako aj rozsahom zbierkového fondu sa pýši titulom najväčšej botanickej záhrady na Slovensku. V tomto roku oslávi 74. výročie od svojho založenia, aj keď prívlastok univerzitná jej patrí až od januára 1964.

Mgr. Laura Hoľanová

Tlačový referent a hovorca UPJŠ v Košiciach

V prípade záujmu o podrobnejšie informácie kontaktujte:

RNDr. Andrea Fridmanová, PhD.

Zástupkyňa riaditeľa pre vonkajšie vzťahy Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach

E-mail: andrea.fridmanova@upjs.sk

Tel.: + 421 55 234 1672, mob.: +421 917 137 463

Web: <https://www.upjs.sk/pracoviska/botanicka-zahrada/actuality/jedina-vystava-orchidei-na-slovensku-sa-coskoro-zacina/>